

معرفی رویکرد آموزشی برنامه ریزی طراحی محور در آموزش شهرسازی (برنامه-ریزی شهری)

نینا الوندی پور^۱، مصطفی عباس زادگان^۲، معصومه سربندی فراهانی^۳

n.alvand@yahoo.com

abbaszadegan@iust.ac.ir

sarbandi.farahani@yahoo.com

چکیده

مسئله آموزش شهرسازی امروزه از اهمیت والایی در بین دست اندرکاران برخوردار است. تحولات جهانی شهرسازی در دهه های اخیر حاکی از نزدیک شدن دو گرایش آموزشی شهرسازی (برنامه ریزی و طراحی) به عنوان یک ضرورت است. اما در نظام آموزشی شهرسازی در ایران، در حال حاضر نظریاتی مطرح است که با سمت و سوی تفکیک این دو گرایش همراه می باشد لذا خلا پرداختن به موضوع «برنامه ریزی طراحی محور» با نگاهی به برنامه ریزی و طراحی شهری به صورت توأمان در فرایند آموزش شهرسازی کاملاً مشهود می باشد. بر این اساس هدف از نگارش این مقاله بکارگیری رویکرد برنامه ریزی طراحی محور در فرایند آموزش شهرسازی ایران در جهت ارتقا کیفیت آموزشی این رشته می باشد. پژوهش حاضر با روش تحلیلی-قیاسی-توصیفی به معرفی و بیان بنیادهای نظری رویکرد برنامه ریزی طراحی محور در امر آموزش شهرسازی پرداخته و تلاش می کند با نگاهی موشکافانه، زمینه های تجلی رویکرد آموزشی برنامه ریزی طراحی محور را بررسی نماید. نتایج این پژوهش راهبردهایی در جهت تشخیص و سوگیری سامانه های آموزشی مربوطه و متخصصین در امر آموزش شهرسازی و پر نمودن فاصله میان برنامه ریزی و طراحی ارائه می دهد.

واژگان کلیدی: برنامه ریزی شهری، طراحی شهری، آموزش شهرسازی، برنامه ریزی طراحی محور.

۱- مقدمه

هر نظام آموزشی نیازمند نوعی برنامه درسی است. آموزش برنامه ریزی شهری نیز مانند هر دوره آموزشی دیگر بر اساس یک برنامه درسی انجام می شود. مسئله آموزش برنامه ریزی شهری امروزه از اهمیت والایی در بین دست اندرکاران در رشته شهرسازی برخوردار است. طبق مصوبه سال ۱۳۶۵ شورای عالی برنامه ریزی، اهداف دوره برنامه ریزی شهری به دو گروه اهداف آموزشی و اهداف پژوهشی تقسیم شده است. اهداف آموزشی دوره بدین ترتیب معرفی شده اند: تربیت نیروی انسانی مورد نیاز و خلق نیروی انسانی مورد نیاز و خلق دانش لازم برای رشد و تحول فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و کالبدی شهرهای کشور بخصوص مناطق کم رشد که تا کنون به اندازه کافی در جهت رشد و تحول بسیج نشده اند. تربیت افرادی که حرفه شهرسازی و برنامه ریزی شهری را با بینش های لازم از واقعیات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بکار گرفته و نقش این حرفه را به گونه ای موثر در رشد و توسعه فضایی-کالبدی کشور و در تمامی سطوح آن مطرح نمایند.

۱. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه علم و صنعت ایران

۲. دکترای طراحی شهری، استادیار دانشگاه علم و صنعت ایران دانشکده معماری و شهرسازی، شهر تهران، استان تهران

۳. کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه علم و صنعت ایران